

Doi: <https://doi.org/10.33644/2313-6679-3-2023-4>

УДК 69 (477) (094.9) (045)5

ФАРЕНЮК Г. Г.

Доктор техн. наук, професор,
директор ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»,
м. Київ, Україна,
e-mail: farenyuk@ndibk.gov.ua,
тел.: +38 (044) 249-38-00,
ORCID: 0000-0002-5703-3976

БЕЛОКОНЬ О. Л.

Канд. техн. наук, завідувач
відділу ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»,
м. Київ, Україна,
e-mail: belokon@ndibk.gov.ua,
тел.: +38 (044) 249-37-09,
+38 (050) 415-36-19,
ORCID: 0000-0002-4722-9350

ГАХ Н. Д.

Канд. техн. наук, учений секретар ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»,
м. Київ, Україна,
e-mail: gakh@ndibk.gov.ua,
тел.: +38 (050) 222-22-54,
ORCID: 0000-0003-1972-4853

ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ З ВИЗНАЧЕННЯ ПРИЙНЯТНОСТІ ЗА ВИЗНАЧЕНИМИ КАТЕГОРІЯМИ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ

АНОТАЦІЯ

Стаття є продовженням попередніх наукових робіт, що здійснюються в Державному підприємстві «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (далі – ДП НДІБК) упродовж останніх років в напрямі інтегрування національної нормативної бази в міжнародний нормативно-правовий простір технічного регулювання в будівництві.

Показано, що одним із важливих механізмів введення в обіг або надання інноваційної будівельної продукції на ринку є застосування європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції з метою подальшого отримання висновку про технічну прийнятність та складання виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції.

Визначено, що у випадку, якщо інноваційна будівельна продукція не охоплена або не повністю охоплена національним стандартом для цілей застосування Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку», що є ідентичним відповідному гармонізованому європейському стандарту, може бути застосовано європейський документ з визначення прийнятності, що є складовою частиною регламентних технічних специфікацій.

Встановлено затверджений перелік європейських документів з визначення прийнятності, що внесено до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та оприлюднено на її порталі.

Наведено результати аналітичних досліджень щодо пошуку та подальшого практичного застосування виробниками інноваційної будівельної

продукції існуючих європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції та додатково встановлено загальну кількість європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції, тексти яких оприлюднені та на етапі очікування до оприлюднення на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки.

Показано можливість додатково здійснювати виробниками інноваційної будівельної продукції пошук та подальше практичне застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції через існуючу електронну пошукову систему, оприлюднену на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки.

Встановлено, що забезпечення можливості здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції сприятиме подальшому отриманню висновку про технічну прийнятність та складанню виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції, введенню її в обіг або наданню на ринку.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: регламентні технічні специфікації; європейські документи з визначення прийнятності; європейські настанови з технічного ухвалення; висновок про технічну прийнятність; декларація показників експлуатаційних характеристик; категорія будівельної продукції.

USE OF EUROPEAN ASSESSMENT DOCUMENTS FOR CERTAIN CATEGORIES OF CONSTRUCTION PRODUCTS

ABSTRACT

The article is a continuation of previous scientific work carried out at the State Enterprise «The State Research Institute of Building Constructions», (hereinafter referred to as NIISK) over the past years in the direction of integrating the national regulatory framework into the international legal space of technical regulation in construction.

It is shown that one of the important mechanisms for introducing or providing innovative construction products on the market is the use of European assessment documents to determine the acceptability of certain categories of construction products. The aim is to obtain a conclusion on the technical acceptability and create the declaration of performance characteristics of innovative construction products by the manufacturer.

It is determined that if an innovative construction product is not covered or not fully covered by a national

standard for the purposes of applying the Law of Ukraine “On the provision of construction products on the market”, identical to the corresponding harmonized European standard, the European Assessment document can be applied.

An approved list of European Assessment documents has been established, which is included in the Unified State Electronic System in the field of construction and published on its portal.

The results of analytical studies on the search and further practical application of innovative construction products of existing European Assessment documents of certain categories of construction products are presented. Additionally, the total number of European Assessment documents of certain categories of construction products has been established, the texts of which have been published and are pending publication on the official website of the European Organization for Technical Assessment.

The article confirms that manufacturers of innovative construction products can search and use existing European Assessment documents for certain categories of construction products for further practical application through the existing electronic search system made public on the European Organization for Technical Assessment official website.

It has been established that ensuring the possibility for manufacturers of innovative construction products to search and use existing European Assessment documents for certain categories of construction products for further practical application will contribute to obtaining a conclusion on the technical acceptability of innovative construction products. It will also help to draw up the declaration of performance characteristics of innovative construction products by the manufacturer, their introduction or provision on the market.

KEYWORDS: regulatory technical specifications, European Assessment Technical, European technical assessment guidelines, a conclusion on the technical acceptability, the declaration of performance characteristics, category of construction product

ВСТУП

Одним із важливих механізмів введення в обіг або надання інноваційної будівельної продукції на ринку є застосування європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції з метою подальшого отримання висновку про технічну прийнятність та складання виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Застосування європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції є одним із важливих

механізмів введення в обіг або надання інноваційної будівельної продукції на ринку шляхом отримання висновку про технічну прийнятність та складання виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції.

Європейські документи з визначення прийнятності є складовою частиною регламентних технічних специфікацій, що встановлюють експлуатаційні характеристики та порогові рівні показників будівельної продукції, пов'язаних з її експлуатаційними характеристиками, за якими виробник декларує показники інноваційної будівельної продукції при введенні її в обіг або наданні на ринку.

Європейські документи з визначення прийнятності застосовують за рішенням виробника будівельної продукції у разі, якщо інноваційна будівельна продукція не охоплена або не повністю охоплена національним стандартом для цілей застосування Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» [1], що є ідентичним відповідному гармонізованому європейському стандарту, з метою подальшої видачі висновку про технічну прийнятність.

Тому, на сьогодні застосування європейських документів з визначення прийнятності є одним із важливих механізмів введення в обіг або надання інноваційної будівельної продукції на ринку, що обумовлює необхідність проведення аналітичних досліджень щодо можливостей здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції.

МЕТА СТАТТІ

Провести аналітичні дослідження щодо пошуку та подальшого практичного застосування виробниками інноваційної будівельної продукції існуючих європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Одним із важливих механізмів введення в обіг або надання інноваційної будівельної продукції на ринку є застосування європейських документів з визначення прийнятності за визначеними категоріями будівельної продукції з метою подальшого отримання висновку про технічну прийнятність та складання виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції.

Відповідно до Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» [1] європейські документи з визначення прийнятності є складовою частиною регламентних технічних специфікацій,

що встановлюють експлуатаційні характеристики та порогові рівні показників будівельної продукції, пов'язаних з її експлуатаційними характеристиками, за якими виробник декларує показники інноваційної будівельної продукції при введенні її в обіг або наданні на ринку.

У разі, якщо інноваційна будівельна продукція не охоплена або не повністю охоплена національним стандартом для цілей застосування Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» [1], що є ідентичним відповідному гармонізованому європейському стандарту, за рішенням виробника інноваційної будівельної продукції може бути застосовано європейський документ з визначення прийнятності з метою подальшої видачі висновку про технічну прийнятність.

Відповідно до Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» [1] висновок про технічну прийнятність – документальне оформлення визначених показників будівельної продукції, пов'язаних з її суттєвими експлуатаційними характеристиками, виконане згідно із застосовним європейським документом з визначення прийнятності чи національним документом України з визначення прийнятності.

Перелік європейських документів з визначення прийнятності, що затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 30 травня 2022 р. № 87 «Перелік європейських документів з визначення прийнятності» [2], відповідає переліку європейських документів з визначення прийнятності, опублікованих в Офіційному віснику Європейського Союзу, та містить 274 європейські документи з визначення прийнятності (EAD) та європейські настанови з технічного ухвалення (ETAG).

Перелік європейських документів з визначення прийнятності внесено до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та оприлюднено на її порталі за відповідним посиланням [3].

Водночас, тексти європейських документів з визначення прийнятності (EAD) та європейських настанов з технічного ухвалення (ETAG) оприлюднено на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідними посиланнями [4] та [5].

Окремо слід зазначити, що європейські настанови з технічного ухвалення (ETAG) були розроблені на виконання положень Директиви Ради Європи 89/106/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. про зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів стосовно будівельних виробів [6], частина яких вже замінена на відповідні європейські документи з визначення прийнятності (EAD). А, починаючи з 2013 року, на виконання положень Регламенту (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 року, що встановлює

гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄЕС [7], в Європейському Союзі було розпочато розроблення європейських документів з визначення прийнятності (EAD).

Слід звернути увагу, що в Європейському Союзі за запитом виробника інноваційної будівельної продукції окрема частина чинних європейських настанов з технічного ухвалення (ETAG), тексти яких оприлюднені на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (ЕОТА) за відповідним посиланням [5], також буде замінена на відповідні європейські документи з визначення прийнятності (EAD).

Водночас, з метою забезпечення можливості здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності ДП НДІБК додатково було проведено аналітичні дослідження та встановлено загальну кількість європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 р. № 426 «Про затвердження переліку категорій будівельної продукції» [8], та наведено в табл. 1.

За результатами проведених ДП НДІБК

Таблиця 1 – Загальна кількість європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції станом на вересень 2023 року

Код категорії будівельної продукції	Кількість EAD, що встановлено на сайті ЕОТА, тексти яких		Код категорії будівельної продукції	Кількість EAD, що встановлено на сайті ЕОТА, тексти яких	
	оприлюднено	на етапі очікування до оприлюднення		оприлюднено	на етапі очікування до оприлюднення
1	4	-	19	5	3
2	6	2	20	26	11
3	18	3	21	9	5
4	48	13	22	17	8
5	6	3	23	9	1
6	9	2	24	-	-
7	3	2	25	-	2
8	4	-	26	13	5
9	13	12	27	-	-
10	2	1	28	4	5
11	-	-	29	-	-
12	10	2	30	3	4
13	34	7	31	-	-
14	2	-	32	7	-
15	9	8	33	59	28
16	11	7	34	17	7
17	7	1	35	13	1
18	7	6	36	5	1

аналітичних досліджень, що наведені в табл. 1, встановлено 380 європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, тексти яких оприлюднені на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідним посиланням [4], та 150 європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, тексти яких на етапі очікування до оприлюднення на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідним посиланням [4].

Водночас, слід зазначити, що в табл. 1, відповідно до переліку європейських документів з визначення прийнятності (EAD), тексти яких оприлюднено та на етапі очікування до оприлюднення на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідним посиланням [4], додатково встановлено ще 36-ий код категорії будівельної продукції під назвою «Others» (Інші).

Також, відповідно до інформації, оприлюдненої на веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідним посиланням [4], пошук європейських документів з визначення прийнятності (EAD) можна здійснювати через існуючу електронну пошукову систему, зазначивши в ній відповідні параметри, в тому числі код та назву визначеної категорії будівельної продукції. Слід звернути увагу, що перші дві цифри реєстраційного номера європейського документа з визначення прийнятності (EAD) вказують на відповідний код категорії будівельної продукції.

Таким чином, забезпечення можливості здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, тексти яких оприлюднені та на етапі очікування до оприлюднення на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA) за відповідним посиланням [4], сприятиме отриманню висновку про технічну прийнятність та подальшому складанню виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції, введенню її в обіг або наданню на ринку.

ВИСНОВКИ

Забезпечення можливості здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції сприятиме отриманню висновку про технічну прийнятність та подальшо-

му складанню виробником декларації показників експлуатаційних характеристик інноваційної будівельної продукції, введенню її в обіг або наданню на ринку.

За результатами проведених ДП НДІБК аналітичних досліджень додатково встановлено загальну кількість європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, тексти яких оприлюднені та на етапі очікування до оприлюднення на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA), тим самим забезпечена можливість здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції.

Також, додатково встановлено можливість здійснення виробниками інноваційної будівельної продукції пошуку та подальшого практичного застосування існуючих європейських документів з визначення прийнятності (EAD) за визначеними категоріями будівельної продукції, використовуючи існуючу електронну пошукову систему, що оприлюднена на офіційному веб-сайті Європейської організації з технічної оцінки (EOTA).

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Про надання будівельної продукції на ринку: Закон України від 09.06.2022. № 14. Відомості Верховної Ради України. 2021. Ст. 119.
2. Перелік європейських документів з визначення прийнятності. Затверджено Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 30 травня 2022 р. № 87
3. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Реєстр будівельної діяльності. URL: <https://e-construction.gov.ua/reestri>
4. Європейська організація з технічної оцінки. European Assessment Documents (EADs). URL: <https://www.eota.eu/eads>
5. Європейська організація з технічної оцінки. European Technical Approval Guidelines (ETAGs). URL: <https://www.eota.eu/etags-archive>
6. Директива Ради Європи 89/106/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. про зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів стосовно будівельних виробів.
7. Регламент (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 року, що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄЕС.

8. Про затвердження переліку категорій будівельної продукції. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 р. № 426.

REFERENCES

1. The Law of Ukraine on Providing Construction Products on the Market. (2021). Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 14, 119.
2. Ministry of Community and Territorial Development of Ukraine. (2022, May 30). List of European Assessment Documents (Order No. 87).
3. Unified State Electronic System in the field of construction. Register of construction activities. <https://e-construction.gov.ua/reestri>
4. European Organization for Technical Assessment. European Assessment Documents (EADs). Retrieved from <https://www.eota.eu/eads>
5. European Organization for Technical Assessment. European Technical Approval Guidelines (ETAGs). Retrieved from <https://www.eota.eu/etags-archive>
6. Council Directive 89/106/EEC. (1988). On the approximation of the Member States' laws, regulations, and administrative provisions relating to construction products.
7. Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of March 9, 2011, laying down harmonized conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC.
8. On the approval of the list of categories of construction products. Approved by the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 28, 2021, No. 426.

Стаття надійшла до редакції 28.07.2023 року